

Bruxelles, den 13. december 2018
(OR. en)

15561/18

AELE 67
EEE 52
N 69
ISL 49
FL 48
AND 5
MC 5
SM 6
MI 997
FISC 562

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	14661/18 AELE 57 EEE 47 N 61 ISL 45 FL 44 AND 4 MC 4 SM 5 MI 890 FISC 503 + COR 1
Vedr.:	Rådets konklusioner om et ensartet udvidet indre marked og EU's forbindelser med vesteuropæiske lande, der ikke er medlemmer af EU

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om et ensartet udvidet indre marked og EU's forbindelser med vesteuropæiske lande, der ikke er medlemmer af EU, som blev vedtaget af Rådet (almindelige anliggender) den 11. december 2018.

RÅDETS KONKLUSIONER
OM ET ENSARTET UDVIDET INDRE MARKED
OG EU'S FORBINDELSER MED VESTEUEROPÆISKE LANDE, DER IKKE ER
MEDLEMMER AF EU

Rådet vedtog følgende konklusioner:

1. I overensstemmelse med sine konklusioner af 13. december 2016 har Rådet gjort samlet status over EU's forbindelser med følgende vesteuropæiske lande, der ikke er medlemmer af EU: Republikken Island, Fyrstendømmet Liechtenstein, Kongeriet Norge, Fyrstendømmet Andorra, Fyrstendømmet Monaco og Republikken San Marino. Rådet vil vende tilbage til den samlede status over EU's forbindelser med Det Schweiziske Forbund i begyndelsen af 2019. Rådet vil efter omstændighederne gøre fornyet status over disse forbindelser om to år.

DEN EUROPÆISKE UNIONS VESTEUEROPÆISKE NABOLANDE

2. De vesteuropæiske lande, der ikke er medlemmer af EU, er EU's nærmeste partnere i opbygningen af et stærkere, mere sikkert, mere konkurrencedygtigt og velstående Europa. Rådet understreger den tyngde og betydning, som EU tillægger forbindelserne med alle disse særlige og ligesindede partnere. Vores mangeårige samarbejde bygger på fælles grundlæggende værdier og interesser og understøttes af vores fælles arv og historie og stærke kulturelle og geografiske bånd. Økonomisk integration inden for rammerne af EU's udvidede indre marked bringer os sammen i endnu højere grad og danner rammen om den indbyrdes afhængighed i vores fremtidige fremgang og konkurrenceevne. I de seneste to år er vores tætte forbindelser blevet yderligere styrket gennem en række initiativer på en lang række strategiske områder.
3. Rådet gentager, at styrken ved vores økonomiske integration afhænger af fuld respekt for det indre markeds fire friheder. Ansvar for at sikre det udvidede indre markeds integritet og ensartethed samt fuld respekt for lige rettigheder og forpligtelser for både borgere og virksomheder ligger derfor hos alle de stater, der allerede deltager eller ønsker at øge deres grad af deltagelse i det udvidede indre marked.

4. Rådet noterer sig det fremragende samarbejde på områder inden for EU's optræden udadtil, såsom udviklingsbistand, menneskerettigheder og retsstatsprincippet samt den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Rådet udtrykker sin store påskønnelse af de nærmeste vesteuropæiske partners tilpasning til EU's udenrigspolitiske instrumenter og holdninger. Rådet ser frem til konsolidering og styrkelse af denne tilpasning. Samarbejde i internationale fora underbygger viljen hos EU og dets vesteuropæiske partnere, der ikke er medlemmer af EU, til yderligere at styrke multilateralismen.
5. På grund af den geografiske nærhed står EU og de vesteuropæiske nabolande, der ikke er medlemmer af EU, over for fælles sikkerhedsmæssige udfordringer, og de er afhængige af hinanden, når det gælder om at sikre national og regional stabilitet. Rådet ser med stor tilfredshed på EU's samarbejde med Island, Liechtenstein og Norge på området retlige og indre anliggender.
6. Rådet noterer sig udfordringerne for den fælles forvaltning af fiskebestandene i det nordøstlige Atlanterhav. For at bevare de store økonomiske fordele, som disse bestande giver, og undgå overudnyttelse og efterfølgende faldende bestande, er der et presserende behov for at opnå enighed om omfattende og retfærdige forvaltningsordninger, der inddrager alle parter med ansvar for forvaltningen af disse bestande, også Norge og Island.

REPUBLIKKEN ISLAND

7. Rådet værdsætter det tætte samarbejde med Island på områder som f.eks. forskning, innovation, miljø- og klimapolitik og retlige og indre anliggender. Det er rede til at intensivere dette samarbejde på alle områder af fælles interesse. Island er en vigtig og pålidelig partner for EU.
8. EØS-aftalen er fortsat hjørnestenen i vores forbindelser. Rådet vil i den forbindelse gerne rose Island for at lægge øget vægt på og afsætte flere ressourcer til EØS-aftalen, herunder hvad angår en rettidig indarbejdelse og gennemførelse af EØS-relevant EU-lovgivning.

9. Islands robuste økonomiske genopretning efter den finansielle og økonomiske krise i 2008 er bemærkelsesværdig. Rådet glæder sig over fremskridtene med den islandske regerings omfattende plan om ophævelse af kapitalkontroller uden at true den økonomiske og finansielle stabilitet i landet. Rådet minder om, at der kun kan gennemføres midlertidige restriktioner på grundlag af bestemmelserne i artikel 43 i EØS-aftalen.
10. Rådet ser med tilfredshed på ikrafttrædelsen den 1. maj 2018 af aftalerne mellem EU og Island om yderligere handelspræferencer for basislandbrugsprodukter og forarbejdede landbrugsprodukter og om beskyttelse af geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer. Disse aftaler udtrykker parternes vilje til at fremme og udvikle handelen med kvalitetsprodukter, der er til gavn for forbrugere, landbrugere og industrier i både Island og EU.
11. EU har en stærk interesse i at bygge videre på og videreudvikle sit eksisterende tværsektorielle engagement i Arktis. Island er en nær og pålidelig partner i arktiske spørgsmål. Rådet ser derfor frem til at udvikle dette særlige partnerskab for fuldt ud at udnytte de muligheder, der ligger i Arktis, navnlig inden for forskning og videnskab, indsatsen for at styrke modstandsdygtigheden over for klimaændringer og forebyggelse af forurening. Rådet ser også frem til Islands kommende formandskab for Arktisk Råd i perioden 2019-2021. Rådet glæder sig over Islands fortsatte stærke støtte til, at EU får observatørstatus i Arktisk Råd.
12. Rådet minder om sine konklusioner fra december 2016 og bekræfter sin kraftige støtte til opretholdelse af det internationalt vedtagne moratorium for kommerciel hvalfangst, der blev indført af Den Internationale Hvalfangstkommission, og listeopførelse af hvaler og andre marine arter i henhold til konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (CITES). Rådet opfordrer derfor indtrængende Island til at gå væk fra kommerciel hvalfangst, når den nuværende femårige kvote udløber ved udgangen af 2018, til at respektere det internationalt vedtagne moratorium for kommerciel hvalfangst, der blev indført af IWC, og til at trække sine forbehold tilbage med hensyn til CITES for disse og andre marine arter.

FYRSTENDØMMET LIECHTENSTEIN

13. Forbindelserne mellem EU og Liechtenstein er meget gode og dynamiske, og de er blevet yderligere intensiveret siden 2016. Rådet sætter pris på det fortsatte fremragende samarbejde med Liechtenstein på de områder, der er omfattet af EØS-aftalen og Schengenaftalerne, samt på andre områder. Der er et øget samarbejde på det udenrigspolitiske område.
14. Rådet ser frem til yderligere at uddybe EU's konstruktive samarbejde med Liechtenstein, navnlig inden for rammerne af De Forenede Nationer, Europarådet og OSCE, særligt om spørgsmål såsom styrkelse af retsstaten, respekt for menneskerettighederne og international strafferetspleje og håndtering af økonomisk kriminalitet og bekæmpelse af hvidvask af penge.
15. Rådet noterer sig med tilfredshed, at Liechtenstein deler sine omfattende erfaringer med EØS-aftalen og andre aftaler med EU og andre mindre vesteuropæiske lande.
16. Det forhold, at Liechtenstein deltager i den automatiske udveksling af skatteoplysninger som et land, der hurtigt indførte den fælles indberetningsstandard og har udvekslet oplysninger siden september 2017, er et yderst velkomment bidrag til de seneste års enorme globale forandringer inden for gennemsigtighed på skatteområdet.
17. Rådet ser med tilfredshed på det konstruktive, gennemsigtige og åbne samarbejde med Liechtenstein med det formål at sikre, at principperne og alle kriterierne i EU's adfærdskodeks for erhvervsbeskatning anvendes. Det glæder sig i den sammenhæng især over den hurtige gennemførelse i 2018 af lovgivningsprocessen til håndtering af de problemer, der blev påpeget af EU's Gruppe vedrørende Adfærdskodeksen. Fremskridtene blev anerkendt af Økofinrådet den 2. oktober 2018.

KONGERIGET NORGE

18. Norge har i mange år været en nær EU-partner. EU og Norge samarbejder om at håndtere mange fælles udfordringer, bl.a. klimaændringer, migration og beskyttelse af vores borgere. I de seneste to år har de overordnede forbindelser fortsat været glimrende. Rådet hilser strategien for samarbejde med EU (2018-2021), som den norske regering vedtog den 9. maj i år, velkommen.
19. Rådet ser med tilfredshed på det fortsatte tætte samarbejde med Norge på områderne den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) og den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) og bekræfter EU's tilsagn om at styrke dette samarbejde yderligere. Norge har i årenes løb ydet synlige bidrag til FSFP, bl.a. ved at deltage i flere EU-ledede missioner. Samarbejdet mellem EU og Norge er baseret på fælles værdier, navnlig respekt for menneskerettighederne og de demokratiske principper, og det gælder også mægling, fredsopbygning og den internationale dagsorden for udvikling.
20. EU og Norge har en stærk ansvarsfølelse over for vores borgere, naturlige miljø og kommende generationer. Rådet glæder sig over Norges klare vilje til sammen med EU fortsat at være drivkraft for det internationale klimasamarbejde og til at arbejde på at opfylde Paristilsagnene.
21. Rådet ser med tilfredshed på Norges strategi for Arktis fra marts 2017, der fastlægger Norges vision for fred, innovation og bæredygtighed i de nordligste egne og politikkerne til opnåelse af denne vision. Rådet bifalder især Norges fortsatte støtte til EU's engagement i Arktis, herunder inden for rammerne af det arktiske interessentforum, og til, at EU bliver observatør i Arktisk Råd. EU og Norge er også vigtige partnere i forbindelse med håndteringen af havrelaterede spørgsmål, både på globalt og regionalt plan. Der er et tæt samarbejde inden for fiskeri og maritime anliggender, forskning og innovation, uddannelse og kultur og mange flere områder.

22. Norge er fortsat en central leverandør af olie og gas til EU, men landet er også en nær partner i forbindelse med udviklingen af andre energikilder. Vores tætte samarbejde er fortsat afgørende for EU's energiforsyningssikkerhed og energiunionens målsætninger.
23. Rådet ser med tilfredshed på undertegnelsen den 6. februar 2018 af aftalen mellem EU og Kongeriget Norge om administrativt samarbejde, bekæmpelse af svig og inddrivelse af fordringer på momsområdet.
24. Rådet anerkender Norges betydning som en af EU's vigtigste handelspartnere og glæder sig over ikrafttrædelsen den 1. oktober 2018 af aftalen mellem EU og Norge om yderligere handelspræferencer for basislandbrugsprodukter. Rådet gentager udtrykkeligt sin opfordring til Norge om som en prioritet og hurtigst muligt at indgå aktivt i en konstruktiv forhandlingsproces om liberalisering af handelen med forarbejdede landbrugsprodukter inden for rammerne af artikel 2, stk. 2, og artikel 6 i protokol 3 til EØS-aftalen. Rådet opfordrer også Norge til at genoptage forhandlingerne om beskyttelse af geografiske betegnelser, der er et vigtigt element i den internationale handel med landbrugsprodukter og fødevarer.
25. Rådet bekræfter sin stærke støtte til opretholdelse af det internationalt vedtagne moratorium for kommerciel hvalfangst, der blev indført af Den Internationale Hvalfangstkommission, og listeopførelsen af hvaler og andre marine arter i henhold til konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (CITES). Det opfordrer derfor indtrængende Norge til at ophøre med at tildele hvalkvoter, til at respektere det internationalt vedtagne moratorium for kommerciel hvalfangst, der blev indført af IWC, og til at trække sine forbehold tilbage med hensyn til CITES for disse og andre marine arter.

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

26. Rådet noterer sig, at EØS-aftalen er fortsat med at fungere tilfredsstillende. Rådet glæder sig over indarbejdelsen af en række meget vigtige retsakter i EØS-aftalen i løbet af de sidste to år, såsom forordningen om lægemidler til pædiatrisk brug, pakken om økologisk produktion og den generelle forordning om databeskyttelse. Sidstnævnte udgør den vigtigste reform inden for databeskyttelse i de sidste 20 år. Rådet opfordrer til en øget indsats med henblik på en hurtig gennemførelse af planlagt lovgivning, som f.eks. den tredje energipakke, direktivet om offshoresikkerhed, det tredje postdirektiv og lovgivningen om genetisk modificerede organismer og om bekæmpelse af hvidvask af penge.
27. Selv om mere end halvdelen af de EU-retsakter, der venter på at blive indarbejdet, stadig henhører under området finansielle tjenesteydelser, noterer Rådet sig, at indsatsen er blevet styrket på dette område, og at flere af de vigtigste retsakter er blevet indarbejdet i de seneste måneder. Rådet gentager i den forbindelse, at principperne om ensartethed og retssikkerhed sikrer det indre markeds effektivitet, bæredygtighed og i sidste ende troværdighed, og at de derfor fortsat skal være vejledende for alle parter i forbindelse med EØS-aftalens funktion.
28. Rådet glæder sig over Islands, Liechtensteins og Norges bidrag til at reducere de sociale og økonomiske forskelle i EØS i perioden 2014-2021 gennem EØS-finansieringsmekanismen og den norske finansieringsmekanisme. Dette bidrag er til gavn for hele EØS.
29. Rådet ser med tilfredshed på fremskridtene i forhandlingerne om og undertegnelsen af aftalememoranda med de fleste af modtagerlandene for finansieringsperioden 2014-2021. Rådet ser frem til hurtig udvikling, godkendelse og gennemførelse af alle programmerne, hvilket vil skabe en positiv konkret effekt i alle de planlagte prioriterede sektorer. Navnlig bør støtten til et frit og levende civilsamfund i EØS fremhæves.

30. Rådet gør opmærksom på, at artikel 19 i EØS-aftalen fastsætter, at de kontraherende parter bør fortsætte deres bestræbelser for at opnå en gradvis liberalisering af handelen med landbrugsprodukter og med henblik herpå hvert andet år foretage en undersøgelse af vilkårene for samhandelen med landbrugsprodukter med henblik på at undersøge mulige indrømmelser.
31. Det Forenede Kongeriges udtræden af EU rejser også vigtige spørgsmål for EØS-EFTA-staterne. Rådet understreger betydningen af at værne om EØS-aftalen, sikre et fortsat velfungerende og homogent EØS og bevare det indre markeds integritet. Den tætte dialog og den løbende udveksling af oplysninger, der er etableret mellem EU og EØS-EFTA-landene om forhandlingerne mellem EU og Det Forenede Kongerige i henhold til artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union vedrørende Det Forenede Kongeriges udtrædelse af EU, bør opretholdes og om nødvendigt intensiveres i de sidste faser af processen.
32. EU og EØS-landene har ved mange lejligheder bekræftet deres støtte til EØS-aftalen. Rådet noterer sig med tilfredshed den øgede fokus på oplysning af offentligheden og på kommunikationsbestræbelser for at øge bevidstheden om betydningen af EØS-aftalen med hensyn til at fremme økonomisk integration mellem EU og EØS-EFTA-staterne og i beskyttelsen af vores fælles interesser.

FYRSTENDØMMET ANDORRA, FYRSTENDØMMET MONACO OG REPUBLIKKEN SAN MARINO

33. Rådet noterer sig med tilfredshed, at de særdeles gode forbindelser mellem EU og Andorra, Monaco og San Marino er blevet yderligere forstærket i løbet af de sidste to år. De har især været kendetegnet ved et øget samspil mellem EU og de tre partnere samt fremskridt i forhandlingerne med henblik på at indgå en eller flere associeringsaftaler ("aftalen").

34. Rådet minder om, at aftalen indeholder bestemmelser om Andorras, Monacos og San Marinos deltagelse i EU's indre marked og om samarbejdet med EU på andre politikområder. Rådet noterer sig med tilfredshed, at forhandlingerne om aftalen blev indledt den 18. marts 2015 og nu er på vej ind i en afgørende fase. Rådet glæder sig bl.a. over de positive fremskridt med Andorra for så vidt angår tobakssektoren og tilskynder alle parter til aktivt at fortsætte deres indsats med henblik på en hurtig afslutning af disse forhandlinger, som gerne måtte resultere i en samlet aftale med tre landerelaterede protokoller og bilag om gældende EU-ret.
35. EU er fuldt engageret i og rede til at arbejde hen imod afslutningen af drøftelserne om rammerne for aftalen senest i foråret 2019. Rådet er klar over, at forhandlingerne om de tre partners overtagelse af gældende EU-ret vil skulle fortsætte. I denne henseende tilskynder Rådet Andorra, Monaco og San Marino til at fortsætte med at styrke deres administrative kapacitet og søge at samarbejde med partnere, herunder medlemsstaterne. Dette vil hjælpe til at sikre en hurtig overtagelse af gældende EU-ret under og efter forhandlingerne samt en effektiv forvaltning, overvågning, gennemførelse og håndhævelse af aftalen fra alle parter side.
36. Rådet påpeger, at den høje grad af integration med Andorra, Monaco og San Marino, som der lægges op til i den fremtidige aftale, bør baseres bl.a. på de fælles værdier for Andorra, Monaco, San Marino og EU-traktaterne, det indre markeds fire friheder og hertil knyttede horisontale politikker og ledsagepolitikker, etableringen af lige vilkår, god skatteforvaltning og stærke og modstandsdygtige institutionelle fundamenter. Rådet gentager, at den fremtidige aftale desuden bør baseres på opretholdelse af et velfungerende og ensartet indre marked samt retssikkerhed, samtidig med at der tages hensyn til forholdene i de enkelte lande og deres særlige situation i tråd med erklæringen om artikel 8 i traktaten om Den Europæiske Union.

37. Rådet gentager, at det er vigtigt at skabe en sammenhængende og effektiv institutionel ramme til understøttelse af aftalen, der bl.a.:
- a) omfatter et forum for konsultationer mellem parterne for at sikre, at aftalen fungerer efter hensigten og gennemføres korrekt
  - b) sikrer en dynamisk indførelse af gældende EU-ret i disse tre lande
  - c) danner grundlag for ensartet anvendelse og konsekvent fortolkning af bestemmelserne i aftalen og
  - d) omfatter en fair og effektiv tvistbilægelsesmekanisme.
38. Rådet fremhæver betydningen af at tilpasse arbejdsmarkeds- og socialsikringslovgivningen og praksis i Andorra, Monaco og San Marino til EU-standarder og internationale standarder.
39. Rådet ser med tilfredshed på Andorras, Monacos og San Marinos løbende bestræbelser på at tilpasse deres skattelovgivning og -praksis til EU-standarder og internationale standarder. Rådet noterer sig, at OECD's Globale Forum for Gennemsigtighed og Informationsudveksling på Skatteområdet i april og juli 2018 erklærede, at Monaco og San Marino er "efterrettelige" med hensyn til de internationale standarder om udveksling af oplysninger efter anmodning.
40. Rådet ser med tilfredshed på det konstruktive, gennemsigtige og åbne samarbejde med Andorra, Monaco og San Marino med det formål at sikre, at principperne og alle kriterierne i EU's adfærdskodeks for erhvervsbeskatning anvendes. I den forbindelse minder Rådet om, at Økofinrådet den 5. december 2017 konstaterede, at Monaco overholdt disse principper og kriterier. Rådet glæder sig over, at Andorra og San Marino hurtigt fik afsluttet deres respektive lovgivningsmæssige processer for at løse de problemer, der blev konstateret af EU's Gruppe vedrørende Adfærdskodeksen (erhvervsbeskatning), inden udgangen af 2018. Andorras og San Marinos fremskridt blev anerkendt af Økofinrådet den 4. december 2018.
-